SKATTENYTT

Officiellt organ för Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund

Nr 3-4/1952 Årgång 2

DISTRIBUTÖR AV
MEDDELANDEN FRÅN RIKSSKATTENÄMNDEN

Bilkostnader

Av disponent Gotthard Rollsby

Stockholms stads prövningsnämnd uppdrog åt undertecknad att verkställa undersökning angående de så ofta omstridda bilkostnaderna. Knappast någon deklarant synes säkert veta, hur dessa skall beräknas. Som arbetsmaterial anskaffades Stockholms stads stora utredning av år 1948, vilken på grund av de numera väsentligt ändrade förhållandena orsakade en myckenhet omräknande, samt utredningsmaterialet från ett av landets största företag inom sötvarubranschen, vilket har omkring 60 handelsresandebilar i gång. Landets största privata trafikföretag fick lämna sitt bidrag men först och främst studerades den utredning, som motormännens riksförbund och KAK gemensamt gjort och de kalkyler de utarbetat och kallat "Vad kostar det att ha bil 1951". Jag tillåter mig att ge följande utdrag ur denna utredning.

Motormännens riksförbunds tekniska avdelning var älskvärd nog att för undertecknad vid besök förklara hur man skall använda ett monogram eller "lathund" efter vilken den intresserade snabbt kan räkna ut vad snart sagt varje bil i olika prislägen och under olika förutsättningar kostar per mil. Denna mall jämte här bifogade exempel rekommenderas varmt alla taxeringsnämnder att tillhandla sig för det rimliga priset av 1 kr. per ex. *)

Vid prövningsnämndens handläggning av utredningen framhölls bl. a. att särskild uppmärksamhet måste ägnas de olika förutsättningar under vilka ersättning för bilkostnader utgår. Man måste ta hänsyn till om en företagare verkligen har användning för bil och i vilken utsträckning bilen kan tänkas vara använd i rörelsen i fråga. Ex. många fisk- och grönsaksaffärer använder en personbil vid morgonens upphandling i

---

*) Som ett komplement har nämnts att bensinprisernas utveckling under de två senaste åren varit följande:

	1950	
1/1—14/5	72	öre pr liter
15/5— 1/6	73	„ „ „
2/6—31/12	74	„ „ „
	1951	
1/1—26/4	54	„ „ „
27/4— 6/7	57	„ „ „
7/7—	56	„ „ „

Priserna gälla importhamnarna Stockholm, Göteborg, Malmö och Gävle. I övrigt tillkommer zontillägg. Högsta sådant är 5 öre/lit. i Norra Norrland.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:30:28

Beräkningsgrunder:
räntefot 4 %;
bensinpris 57 öre/.*)
oljepris 2: 25 kr/1.;
garagehyra 480: — kr./år.
en gummiutrustning (5 däck) har beräknats räcka 4 000 mil.
Hänsyn har tagits till fordonsskattens fördubbling.

Försäkringspremierna har beräknats som ett genomsnitt för hela landet i enlighet med den nya tariffen för fullständig försäkring och ett genomsnittligt sänkt försäkringsvärde under hela avskrivningstiden. Hänsyn har i kalkylen inte tagits till reparationskostnader på grund av kollisionsskada och liknande, då ju dessa täcks av den fullständiga försäkringen. Eventuell bonus på grund av skadefria år har därför inte heller medräknats.

Restvärdet vid avskrivningstidens slut har i alla exemplen antagits lika med skrotvärdet (500: —).

Avskrivningsbeloppet har satts lika med inköpspriset minus gummiutrustningen och restvärdet. (Gummi har upptagits som rörlig kostnad.)

Avskrivningstiden har ställts i relation till bilens beräknade totala körsträcka.

I den mån mindre reparationer, tvättning och rundsmörjning kan utföras av bilägaren själv och om garaget inte kostar något eller kan fås förmånligare, minskas givetvis driftskostnaderna per mil i motsvarande mån.

Exempel I.

Inköpspris (inkl. gummi)	7 000: — kr		
Maximal körsträcka	10 000 mil		
Avskrivningsbelopp	6 000: — kr. (7 000—500—500)		
Genomsnittligt försäkringsvärde	5 000: — kr		
Gummiutrustningens värde	500: — kr		
Restvärde	500: — kr		
Bränsleförbrukning	0,8 lit. pr mil		
Reparationskostnad	0: 60 kr pr mil		
Körsträcka pr år	1 000	2 000 mil	3 000 mil
Avskrivningstid	8 år	5 år	3 år
Fasta omkostnader (pr år kr)			
Avskrivning	750 :—	1 200: —	2 000: —
Medelränta	158: —	168: —	187: —
Helförsäkring	580: —	580: —	580: —
Fordonsskatt	140: —	140: —	140: —
Garagehyra	480: —	480: —	480: —
Summa fasta kostnader kr	2 108: —	2 568: —	3: 387: —
Fasta kostnader pr mil kr	2: 11	1: 28	1: 13
Rörliga omkostnader (pr år kr)			
Bränsle	456: —	912: —	1 368: —
Olja	60: —	120: —	180: —
Gummi inkl. rep.	160: —	320: —	480: —

*) Detta pris gäller i Stockholm, Göteborg, Malmö och Gävle, för övriga delar av landet tillkommer zontillägg.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:30:28

Rep. och service etc.	600: —	1 200: —	1 800:—
Summa rörliga kostnader kr	1 276: —	2 552: —	3 828: —
Rörliga kostnader pr mil kr	1: 28	1: 28	1: 28
Totala kostnader pr år kr	3 384: —	5 120: —	7 215: —
Driftkostnader pr mil kr	3: 39	2: 56	2: 41

Exempel II.

Inköpspris (inkl. gummi)	10 000: — kr
Mexiмal körsträcka	12 000 mil
Avskrivningsbelopp	8 950: — kr (10 000—550—500)
Genomsnittligt försäkringsvärde	8 000: — kr
Gummiutrustningens värde	550: — kr
Restvärde	500: — kr
Bränsleförbrukning	1 lit. pr mil
Reparationskostnad	0: 60 kr pr mil

Körsträcka pr år	1 000 mil	2 000 mil	3 000 mil
Avskrivningstid	10 år	6 år	4 år
Fasta omkostnader (pr år kr)			
Avskrivning	895: —	1 492: —	2 237: —
Medelränta	220: —	233: —	250: —
Helförsäkring	646: —	646: —	646: —
Fordonsskatt	220: —	220: —	220: —
Garagehyra	480: —	480: —	480: —
Summa fasta kostnader kr	2 461: —	3 071: —	3 833: —
Fasta kostnader pr mil kr	2:46	1: 54	1: 28
Rörliga omkostnader (pr år kr)			
Bränsle	570: —	1 140: —	1 710: —
Olja	70: —	140: —	210: —
Gummi inkl. rep.	175: —	350: —	525: —
Rep. och service etc.	600: —	1 200: —	1 800: —
Summa rörliga kostnader kr	1 415: —	2.830: —	4.245: —
Rörliga kostnader pr mil kr	1: 41	1: 41	1: 41
Totala kostnader pr år kr	3 876: —	5 901: —	8 078: —
Driftkostnader pr mil kr	3: 87	2: 95	2: 69

Obs. För **resandebil** bör milkostnaden ökas med 6 öre pr mil vid 3 000 mil pr år och med 9 öre pr mil vid 2 000 mil pr år, emedan den genomsnittliga försäkringspremien för dessa vagnar är 828: — kr pr år.

Exempel III.

Inköpspris (inkl. gummi)	16 000: — kr
Maximal körsträcka	18 000 mil
Avskrivningsbelopp	14 700: — kr (16 000—800—500)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:30:28

Genomsnittligt försäkringsvärde	12 000: — kr		
Gummiutrustningens värde	800: — kr		
Restvärde	500: — kr		
Bränsleförbrukning	1,5 lit. pr mil		
Reparationskostnad	0: 65 kr pr mil		
Körsträcka pr år	1 000 mil	2 000 mil	3 000 mil
Avskrivningstid	12 år	8 år	6 år
Fasta omkostnader (pr år kr)			
Avskrivning	1 225: —	1 837: —	2 450: —
Medelränta	347: —	360: —	373: —
Helförsäkring	743: —	743: —	743: —
Fordonsskatt	460: —	460: —	460: —
Garagehyra	480: —	480: —	480: —
Summa fasta kostnader kr	3 255: —	3 880: —	4 506: —
Fasta kostnader pr mil kr	3: 26	1: 94	1: 50
Rörliga omkostnader (pr år kr)			
Bränsle	855: —	1 710: —	2 565: —
Olja	80: —	160: —	240: —
Gummi inkl. rep.	250: —	500: —	750: —
Rep. och service etc.	650: —	1 300: —	1 950: —
Summa rörliga kostnader kr	1 835: —	3 670: —	5 505: —
Rörliga kostnader pr mil kr	1: 83	1: 83	1: 83
Totala kostnader pr år kr	5 090: —	7 550: —	10 011: —
Driftskostnader pr mil kr	5: 09	3: 77	3: 33

Obs.! För **resandebil** bör milkostnaden ökas med 5 öre pr mil vid 3 000 mil pr år och med 7 öre pr mil vid 2 000 mil pr år emedan den genomsnittliga försäkringspremien för dessa vagnar är 889: — kr pr år.

centralhall, varvid det med säkerhet oftast bleve avsevärt billigare med taxi eller annan hyrd transportkörning. De anskaffar dock en personbil, vilken sedan till största delen användes för privatkörning. Om man sedan för en dylik bil vill dra av hela kostnaden, kan det ju icke anses riktigt.

Somliga har fri tjänstebil, som endast får användas i tjänsten samt för färd till och från arbetet. I den mån kostnaden för dessa resor överstiger billigaste fortskaffningsmedel, torde skillnaden böra tilläggas. (Jag förutsätter då, att avståndet är så stort att reseavdrag över huvud bör medgivas.)

Många får disponera företagets eller arbetsgivarens bil fritt för privatkörning i den utsträckning innehavaren själv avgör. Det kan givetvis vara vanskligt att avgöra värdet av en dylik förmån. Understundom torde taxeringsmyndigheterna tillägga viss procent av de totala bilkostnaderna såsom naturaförmån. Gäller det en s. k. direktörsbil i lyxklass, som företaget låter honom fritt disponera över, ibland t. o. m. med privat-chaufför, räcker det ju inte med att uppskatta en sådan förmån till några hundra kronor utan måste rätt högt upp i tusentalen.

Många synpunkter framfördes vid prövningsnämndens sammanträde men enighet kunde ej nås om att på basis av

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:30:28

utredningen utfärda anvisningar för taxeringsnämnderna. Detta torde främst ha berott på att man på sina håll befarade, att taxeringsnämnderna allt för okritiskt skulle använda uppgifterna utan att ta hänsyn till att taxeringen i varje fall måste ske individuellt. Andra hade större förtroende till nämnderna och kunde ej förstå varför dessa just i denna detalj skulle bortse från den självklara regeln att taxering sker individuellt.

Taxeringsnämnderna synes i varje fall icke böra undanhållas återgivna utredningar, som utarbetats av landets erkänt skickligaste specialister på området.

★

Red. skulle för sin del vilja tillägga några reflektioner utan att vara på något sätt sakkunnig i fråga om bilar.

Uppenbarligen kan man vid taxering icke enbart utgå från det i den återgivna utredningen framkomna slutresultatet. Hänsyn måste exempelvis tas till om utgift för garagehyra hafts eller ej. Vidare är i utredningen räknat med helförsäkring, men det är ej alldeles säkert att alla haft sådan.

Försiktighet i fråga om avskrivningen får också iakttagas. Stockholms stads PN medger vid inkmost av tjänst avdrag för värdeminskning med endast 10 %. Anledningen härtill är att vid ev. försäljning och därvid uppkommande vinst ev. återvunna värdeminskningsavdrag ej kan tas upp till beskattning och större avdrag ju ej bör medges än den verkliga värdeminskningen.

Då det gäller att uppskatta den del av kostnaden, som bör anses som egna levnadskostnader för vilka avdrag ej kan medges, bör ju hänsyn tas till i tjänsten körda mil. Vad som överskjuter är att hänföra till icke avdragsgilla utgifter. Mången gång för att icke säga oftast torde det vara svårt för både deklarant och taxeringsnämnd att riktigt bestämma fördelningen. Får man uppgift, så som man bör ha, på körda sträckor och antal dagar, torde det dock icke vara omöjligt att komma fram till ganska riktiga siffror. Kör en person i tjänsten ex. två månader och vistas resten av året i hemorten, synes det icke vara på långt när tillräckligt att vid taxeringen vägra avdrag för ex. 25 % av kostnaderna utan man måste nog upp i betydligt högre procenttal.

Gäller det uppskattning av förmån av fri bil av den typ, som ovan kallats direktörsbil, förefaller det, som om man hade god ledning av återgivna tabell 3. Frågan är ju "bara" vad fri disposition innebär. Borde man icke vid taxeringen vara berättigad att förutsätta, liksom vid taxering av inkomst av ex. sommarvilla, att bilen disponerats åtminstone den i tabellen angivna sträckan för lägsta beräkningen? Man kommer då till en summa av omkring 5 000 kr. Tillkommer chaufför bör givetvis summan höjas åtskilligt.

I Stockholm taxeras i praktiken så, att avdrag för bilkostnader icke medges för vilken lyxbil som helst utan nämnden utgår från en biltyp, som normalt får anses tillräcklig. Använder sålunda någon ex. en bil à 20 000 kr., då en bil i 8 à 9 000-kronorsklassen är fullt tillräcklig, medges avdrag endast för vad en bil av den senare typen skulle kosta.

Det finns antagligen åtskilligt annat att anföra i fråga om bilkostnader. Inlägg är därför välkomna, särskilt som det ju gäller en fråga, som vid taxeringen betyder miljontals kronor.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 15:30:28